

Editör'den

Gizem Deniz BÜYÜKSOY*

*Dr.Öğr.Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, Kırşehir, Türkiye, ORCID: 0000-0003-2957-2451

2022 yılının sonuna geldiğimiz bugünlerde, halen varlığını sürdüren COVID-19, yeniden görülmeye başlayan enfeksiyon hastalıkları, doğal afetler, sosyoekonomik sorunlar, savaşlar ve çatışmalar; tüm dünyada birey ve toplumun sağlık ve iyilik halini tehdit etmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Kasım 2022 itibarıyla dünya genelinde 600 milyondan fazla COVID-19 vakası, 6 milyondan fazla ölüm gerçekleşmiş olup virüsün yayılımı halen devam etmektedir (WHO, 2022a). Bunun yanı sıra dünyanın birçok yerinde devam eden savaş ve çatışmalar ile depresyon, kıtlık, kuraklık ve sel gibi doğal afetler, ciddi sağlık riskleri oluşturabilecek sorunlar olarak varlığını sürdürmektedir. Ayrıca sağlık hizmetlerinin sunumundaki aksamanın bağışıklamayı zayıflatması nedeniyle tüm dünyada 40 milyondan fazla çocuğun kızamık riski ile karşı karşıya olduğu; çatışmaların devam ettiği bölgelerde tüberkülozun çocuk ve adolesan sağlığını tehdit ettiği bildirilmiştir. Tüm bunların yanı sıra önümüzdeki süreçte salgın ya da pandemiye neden olma ihtimali olan mikroorganizma kaynaklı yeni bir hastalıktan söz edilmektedir. Önceden hazırlıklı olunması için hastalığa neden olabilecek patojen listesinin oluşturulacağı ve olası bir salgın durumunda izlenmesi gereken bilimsel yöntem ve halk sağlığı kriterlerinin belirlenmesi için çalışma yapılacağı bildirilmiştir (WHO, 2022b).

Birleşmiş Milletler tarafından 2030 yılına kadar ulaşılması gereken sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin belirlenmesinden bu yana yedi yıl geçmiş olup, hedeflere ulaşılması gereken tarihe sekiz yıl kalmış bulunmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden üçüncüsü olan sağlık ve iyilik halinin sağlanması hedefinin yeniden hatırlanması, bu aşamada faydalı olabilir. 2022 yılının ortalarında COVID-19'un tüm dünyada mortalite oranını artırdığı, ayrıca temel sağlık hizmetlerinin aksaması sonucu; anksiyete ve depresyon prevalansında artışa, yaşam beklentisinde azalmaya ve AIDS, tüberküloz, malarya gibi enfeksiyon hastalıklarında artışa yol açtığı bildirilmiştir. Sağlık ve iyilik hali hedefine ulaşmak için tüm ülkelere; sağlığı tehdit edebilecek ulusal ve küresel tehditlere karşı risk azaltma, risk yönetimi ve erken tanılama konusunda kapasitelerini güçlendirmeleri önerilmektedir (UN, 2022).

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi'nin 2022 yılı üçüncü sayısında; "Üniversite Öğrencilerinin Et Tüketimi ve Gıda Neofobisinin Değerlendirilmesi", "Ebeveynlerin Aşılara Olan Güvenleri ile Aşı E-Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", "Bir Kamu Hastanesinde Çalışan Hemşirelerin COVID-19 Pandemisinde Travmatik Stres Düzeylerinin Belirlenmesi", "Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Genetik Hastalıklar, Prenatal Testler ve Genetik Konusundaki Bilgi Düzeyleri", "Bir Hastaneye Başvuran Bireylerin COVID-19 Hastalığı ve COVID-19 Aşısına Yönelik Algı ve Tutumları", "Hemşirelik Öğrencilerinde Duygusal Zekâ ile Öz Duyarlık Arasındaki İlişki", "COVID-19 Tanılı Hasta Bakımında Cerrahi Hemşirelerinin Yaşadıkları Kaygılar" ve "Investigation of Nursing Students' Alexithymia and Perceived Empathetic Self-Efficacy and Social Self-Efficacy Levels" başlıklı sekiz araştırma makalesi ve "Yaşlılarda Akdeniz Diyeti ve DASH Diyetinin Kan Glukoz Düzeyinin Korunmasına Etkisi" başlıklı bir derleme makale ile yayındayız.

Sağlık ve umutla...

KAYNAKLAR

United Nations. (UN). (2022). Goal 3: Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/> adresinden 24 Kasım 2022 tarihinde alınmıştır.

World Health Organization (WHO). (2022a). COVID-19 dashboard. <https://covid19.who.int/> adresinden 24 Kasım 2022 tarihinde alınmıştır.

World Health Organization (WHO). (2022b). News. <https://www.who.int/news> adresinden 24 Kasım 2022 tarihinde alınmıştır.